

Forsyningstilsynet

ENERGINET
Elsystemansvar

Energinet
Tonne Kjærvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 39 31 49 59

Dato:
22. december 2020

Forfatter:
EAR/SGL

METODEANMELDELSE FOR ÆNDRING AF BALANCEAFREGNINGEN

Energinet anmelder hermed metode for ændring af balanceafregningen. Metoden er en direkte ændring til balanceafregningen og forårsager ændringer til Energinets Forskrift C1, C2 og C3.

Metoden træder i kraft den 1. november 2021 under forudsætning af Forsyningstilsynets forudgående godkendelse.

Den anmeldte metode finder anvendelse over for elmarkedets balanceansvarlige aktører, der har indgået aftale om balanceansvar med Energinet.

Energinet indstiller metoden til godkendelse af Forsyningstilsynet, jf. § 1 i metodebekendtgørelsen efter endt høringsproces.

Indhold

1. Retsgrundlag	3
2. Høring og inddragelse af aktører	4
3. Baggrund for metoden	4
4. Metode for balanceafregning	6
4.1 Én samlet ubalanceposition	6
4.2 Kreditrammen	8
4.3 Étprisafregning af alle ubalancer	9
4.4 Value of avoided activation (VoAA)	11
4.5 Ubalancegebyr	12
5. Ikrafttrædelse	14

1. Retsgrundlag

Kommissionens forordning (EU) 2017/2195 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EB GL) fastlægger rammerne for en integration af balanceringsmarkederne i Europa.

Energinet skal ved udarbejdelsen af reglerne for balanceafregning sikre effektiv konkurrence, ikke-diskrimination og gennemsigtighed, jf. EB GL artikel 3. Reglerne for balanceafregning, undtaget VoAA og ubalancegebyr er udformet i Energinets forskrifter C1, C2 og C3, jf. EB GL artikel 18.

Ubalancegebyret, som gælder for balanceansvarlige aktører, forslår Energinet ændret med hjemmel i EB GL artikel 44(3).

Det følger af EB GL artikel 52(2), at alle TSO'er skal udvikle et fælles forslag, der yderligere specificerer detaljerne i ubalanceafregningen senest 1 år efter EB GL er trådt i kraft. Den fælles TSO-anmeldelse er endt ud i *Imbalance Settlement Harmonisation (ISH)*, som er godkendt af ACER den 15. juli 2020.

ISH detaljerer bl.a. udregningen af en ubalance position (ISH art. 6), brugen af étprisafregning af ubalancer (ISH art. 7), udregningen af ubalanceprisen (ISH art. 9), value of avoided activation (VoAA) (ISH art. 10), og muligheden for at benytte en *Incentivising component to fulfil nationally defined boundary conditions* (ISH art. 9(6)(b)) – som Energinet med denne anmeldelse forslår at benytte sammen med VoAA.

Energinet er i henhold til § 31, stk. 2, nr. 3 i lovbekendtgørelse nr. 119 af 6. februar 2020 af lov om elforsyning (herefter elforsyningsloven) ansvarlig for at sikre bedst mulig konkurrence for produktion og handel med elektricitet. I den forbindelse skal Energinet fastsætte ikke-diskriminerende og objektive vilkår herfor.

Energinet skal ifølge §§ 73a og 76 i elforsyningsloven og § 1 i bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v. (herefter metodebekendtgørelsen) anmelde sine metoder for fastsættelse af priser og vilkår til Forsyningstilsynet. Energinet skal i henhold til § 7, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 652 af 18. maj 2020 om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet (herefter systemansvars-bekendtgørelsen) udarbejde forskrifter for benyttelse af det kollektive elforsyningsnet, som er nødvendige for, at Energinet kan varetage sine opgaver.

Forskrifterne, jf. § 7, skal blandt andet indeholde følgende:

1. Tekniske forskrifter for tilslutning af elproduktionsanlæg til det kollektive elforsyningsnet, jf. systemansvarsbekendtgørelsen § 7, stk. 1, nr. 1).
2. Tekniske forskrifter for tilslutning af elforbrugsanlæg til transmissionsnettet, jf. systemansvarsbekendtgørelsen § 7, stk. 1, nr. 2).
3. Forskrifter for adgang til og benyttelse af det kollektive elforsyningsnet, jf. systemansvarsbekendtgørelsen § 7, stk. 1, nr. 3).
4. Forskrifter for aktørernes forpligtelser, som sætter Energinet i stand til at opretholde den tekniske kvalitet og balance inden for det sammenhængende elforsyningsnet mv., jf. systemansvarsbekendtgørelsen § 7, stk. 1, nr. 4).

2. Høring og inddragelse af aktører

Energinet lægger stor vægt på at inddrage aktører i udarbejdelsen af nye metoder og vilkår.

For nærværende metode har aktørerne været involveret ad flere omgange. Energinet har informeret om metodearbejdet på aktørarbejdsgruppemøder løbende gennem det seneste år ligesom der løbende har været udgivet nyheder omkring fremdriften i udarbejdelsen af et nyt markedsdesign for balanceafregning.

Herudover har Energinet, i samarbejde med Statnett, Svenska kraftnät og Fingrid, afholdt workshops og aktørmøder i regi af Nordic Balancing Model (NBM), hvor de nordiske TSO'er og aktørerne har diskuteret forskellige elementer i markedsdesignet mere detaljeret.

De nordiske TSO'er har også udgivet forskelligt materiale vedr. markedsdesignet som har været åbent til kommentering fra aktørerne på NBMs hjemmeside, se [her](#).

Nærværende metode har været i høring fra den 23. oktober 2020 til den 23. november 2020.

3. Baggrund for metoden

Energinet skal på baggrund af EB GL, artikel 52 og ISH opdatere metoden for balanceafregning. EB GL artikel 52 og ISH stiller krav om, at hver TSO skal opdatere sin ubalanceafregning til at benytte etprisafregning for alle ubalancer og om, at alle ubalancer skal indgå i én samlet ubalanceposition.

Der er fokus på at opdatere metoden for balanceafregning i fællesskab i Norden gennem det nordiske program Nordic Balancing Model (NBM) for at sikre, at metoden for balanceafregning forbliver harmoniseret i Norden.

Den nuværende balanceafregning er forskellig afhængig af, om ubalancer vedrører produktion eller forbrug/handel. Energinet anvender i dag topriksmodellen ved afregning af produktionsubalancer og etprismodellen ved afregning af forbrugs- og handelsubalancer.

Derudover opgør Energinet i dag ubalancerne i hvert område separat for produktion samt forbrug og handel.

Den nuværende balanceafregning foretages som den timevise difference mellem forbrug/produktion i henhold til aktørernes indmeldte handelsplaner og produktionsplaner på timeniveau samt forbrug/produktion opgjort på basis af timeregistreringer.

På baggrund af EB GL artikel 52 og ISH foreslår Energinet at indføre følgende tre overordnede ændringer til den nuværende balanceafregning:

1. udregne én samlet ubalanceposition pr. balanceansvarlig aktør pr. ubalanceområde pr. ubalanceafregningsperiode (*imbalance settlement period*; ISP),
2. indføre etprisafregning for alle ubalancer, og
3. at balanceafregningen foretages som den timevise difference mellem indgåede handler og målt forbrug/produktion. Den indmeldte produktionsplan vil derfor ikke længere være en del af balanceafregningen.

Rammerne for ændringen af balanceafregningen er bestemt af ISH. Hvis det ønskes, er der, ifølge ISH, mulighed for at fortsætte med at benytte toprismodellen, hvis Forsyningstilsynet godkender dette. Dette ansås først som en mulighed af de Nordiske TSO'er, men på baggrund af både nordisk og nationalt aktørfeedback blev det besluttet udelukkende at foreslå, at balanceafregningen ændres til at benytte etprismodellen til afregning af alle ubalancer.

Ovenstående og ændringen med at skabe én samlet ubalanceposition for balanceansvarlige aktører giver mulighed for, at balanceansvarlige aktører kan pulje deres ubalancer for produktion, forbrug og handel. Dette anses som en fordel for de balanceansvarlige aktører, fordi den endelige ubalanceposition pr. ubalanceområde pr. ISP vil være en sum af alle ubalancer vedr. produktion, forbrug og handel, hvis alle tre er relevante for en given balanceansvarlige aktør.

Derudover anses de foreslåede ændringer også for at give mulighed for, at aktører i højere grad vil kunne bidrage til balancering af elsystemet med de ressourcer, der er tilgængelige. Dette følger af, at elsystemet og balanceringen af elsystemet ændrer sig med udførelsen af NBM-programmets forskellige projekter vedr. overgang til 15-minutters ISP, indførelse af et nordiske kapacitetsmarked for automatiske reserver samt energiaktiveringsmarkeder for manuelle og automatiske reserver, forbindelse til de europæiske platforme for balancemarkederne og indførelse af moderne ACE-baseret balancering.

Med indførelsen af disse nævnte ændringer vil måden, som elsystemet balanceres på, med tiden blive ændret. Med indførelsen af etprismodellen for alle ubalancer har balanceansvarlige i højere grad mulighed for at foretage selvbalancering, det vil sige agere i balancemarkedet ved at skabe ubalancer i driftstimen uden at informere TSO'en herom. Det er vigtigt at pointere, at elsystemet i dag stadig balanceres ud fra en filosofi om proaktiv balancering. Det betyder, at balancering af elsystemet foretages af TSO'en i så god tid som muligt med overblik over tilgængelige reserver, og ved hjælp af dette overblik kan TSO'en aktivere de billigste reserver først og derved opnå en samfundsøkonomisk balancering af elsystemet. I overgangsperioden, når etprismodellen er indført for alle ubalancer, men før moderne ACE-baseret balancering er indført, er det vigtigt at gøre de balanceansvarlige aktører opmærksomme på, at hvis de bevidst foretager selvbalancering i samme tidsramme, som TSO'en balancerer elsystemet i, kan dette skabe en uhensigtsmæssig balancering af elsystemet, da ingen af parterne i denne situation har den fulde, nødvendige information for at balancere elsystemet på den mest samfundsøkonomiske måde. Det er derfor vigtigt for Energinet at pointere, at store, bevidste ubalancer skabt af balanceansvarlige aktører med henblik på selvbalancering hverken er hensigtsmæssige for en samfundsøkonomisk balancering af elsystemet eller for elforsyningssikkerheden i denne overgangsperiode.

Det er den balanceansvarlige aktørs ansvar i driftstimen enten at tilstræbe sig at være i balance eller at hjælpe elsystemet med at være balanceret, jf. EB GL artikel 17(1). Med denne beskrivelse er det tydeligt beskrevet, at den balanceansvarlige aktørs rolle afhænger af måden, hvorpå elsystemet bliver balanceret. I denne periode, hvor Energinet stadig foretager proaktiv balancering og endnu ikke har indført moderne ACE-baseret balancering, er det vigtigt, at den balanceansvarlige aktør tilstræber sig at være i balance i driftstimen.

I henhold til EB GL artikel 52, ISH og NBM-programmet foreslås det med denne metodeanmeldelse at lave ændringer til balanceafregningen, så den lever op til gældende krav og regler, og så metoden for balanceafregning forbliver harmoniseret med resten af Norden.

4. Metode for balanceafregning

4.1 Én samlet ubalanceposition

Energinet vil indføre, at en balanceansvarlig aktørs ubalanceposition fremadrettet skal udregnes som én samlet ubalanceposition pr. balanceansvarlig aktør pr. ubalanceområde pr. ISP.

Denne samlede ubalanceposition vil blive udregnet som summen af den balanceansvarlig aktørs samlede handler, jf. EB GL art. 54(3)(a).

Eksempelvis vil en balanceansvarlig aktør, der er aktiv i både DK1 og DK2 og har både produktions-, forbrugs- og handelsbalanceansvar, hver time modtage én samlet ubalanceposition gældende for DK1 og én samlet ubalanceposition gældende for DK2.

Med denne forslåede ændring anses den nuværende opdeling mellem produktionsbalanceansvarlige aktører, forbrugsbalanceansvarlige aktører og handelsbalanceansvarlige aktører ikke længere som værende nødvendig. Energinet vil derfor forsimpler disse tre begreber til *balanceansvarlig aktør* med tilhørende produktions-, forbrugs- og/eller handelsbalanceansvar, hvor dette er nødvendigt at præcisere.

Praktisk set betyder ovenstående ændringsforslag, at balanceansvarlige aktører vil kunne summere deres ubalancer for produktion, forbrug og handel. Det betyder også, at alle ubalancer vil blive anset på én og samme måde. Det vil derfor skabe en større transparens og forståelse for, hvordan ubalancer afregnes og håndteres. Derudover vil alle balanceansvarlige aktører blive behandlet ens i forhold til balanceafregningen, hvilket skaber ens muligheder og betingelser for alle balanceansvarlige aktører.

Tekstnære ændringsforslag til Forskrift C1, C2 og C3 som vedrører ændringen til én samlet ubalanceposition ses i det følgende:

Nuværende bestemmelse	Ændringsforslag
Forskrift C1 – Vilkår for balanceansvar	
§ 7, stk. 3. Skift af forbrugsbalanceansvarlig aktør gennemføres på alle nuværende og fremtidige målepunkter som elleverandøren leverer til eller har anmeldt kommende leverance til, og sker pr. netområde.	Skift af balanceansvarlig aktør med forbrugsbalanceansvar gennemføres på alle nuværende og fremtidige målepunkter som elleverandøren leverer til eller har anmeldt kommende leverance til, og sker pr. netområde.
§ 7, stk. 4. Skift af produktionsbalanceansvarlig aktør gennemføres for alle eller udvalgte produktionsmålepunkter pr. netområde, som elleverandøren er registreret som elleverandør for. Der kan ikke anmeldes skift af produktionsbalanceansvarlig aktør på produktionsmålepunkter, hvor elleverandøren har anmeldt leverandørskift, som stadig kan annulleres.	Skift af balanceansvarlig aktør med produktionsbalanceansvar gennemføres for alle eller udvalgte produktionsmålepunkter pr. netområde, som elleverandøren er registreret som elleverandør for. Der kan ikke anmeldes skift af balanceansvarlig aktør med produktionsbalanceansvar på produktionsmålepunkter, hvor elleverandøren har anmeldt leverandørskift, som stadig kan annulleres.
Bilag 2 – Aftale om balanceansvar 2. Aktørens opgaver Aktøren skal forud for et driftsdøgn indsende en bindende aktørplan til Energinet.	Aktøren skal forud for et driftsdøgn indsende en produktionsplan til Energinet. Balanceansvarlige aktører med produktionsbalanceansvar skal endvidere fremsende køreplaner til Energinet. Disse køreplaner skal løbende opdateres før og under driftsdøgnet.

<p>Produktionsbalanceansvarlige aktører skal endvidere fremsende aktørplaner til Energinet. Disse aktørplaner skal løbende opdateres før og under driftsdøgnet.</p>	
<p>Forskrift C2 – Balancemarked og balanceafregning</p>	
<p>§ 8. På baggrund af en aktørs samlede registreringstidsserier opgøres aktørens køb og salg af balancekraft separat for Øst- og Vestdanmark. Energinet opgør ubalancerne i hvert område separat for produktion samt forbrug og handel.</p>	<p>På baggrund af en aktørs samlede registreringstidsserier opgøres aktørens køb og salg af balancekraft separat for Øst- og Vestdanmark. Den balanceafregningsansvarlige opgør ubalancerne i hvert område samlet set for produktion, forbrug og handel.</p>
<p>§ 10. Den balanceafregningsansvarlige afregner balanceansvarlige aktører separat for produktion samt forbrug og handel.</p>	<p>Den balanceafregningsansvarlige afregner balanceansvarlige aktører samlet set for produktion, forbrug og handel.</p>
<p>Forskrift C3 – Planhåndtering og daglige procedurer</p>	
<p>§ 2, stk. 3. Den produktionsbalanceansvarlige aktørs samlede elproduktion og køb skal være lig med den produktionsbalanceansvarlige aktørs samlede salg, således at planen er i balance time for time.</p>	<p>For balanceansvarlige aktører med produktionsbalanceansvar, skal den balanceansvarlige aktørs samlede elproduktion og køb være lig med den balanceansvarlige aktørs samlede salg, således at planen er i balance time for time.</p>
<p>§ 2, stk. 5. For forbrugsbalanceansvarlige aktører, der har valgt at indsende tidsserier for forbrug, skal det samlede elforbrug og salg skal være lig med den forbrugsbalanceansvarlige aktørs samlede køb, således at planen er i balance time for time.</p>	<p>For balanceansvarlige aktører med forbrugsbalanceansvar, der har valgt at indsende tidsserier for forbrug, skal den balanceansvarlige aktørs samlede elforbrug og salg være lig med den balanceansvarlige aktørs samlede køb, således at planen er i balance time for time.</p>
<p>§ 2, stk. 6. For forbrugsbalanceansvarlige aktører, der har valgt ikke at indsende tidsserier for forbrug, antages planen altid at være i balance og forbrugsplanen beregnes som summen af handelsplaner med modsat fortegn.</p>	<p>For balanceansvarlige aktører med forbrugsbalanceansvar, der har valgt ikke at indsende tidsserier for forbrug, antages planen altid at være i balance og forbrugsplanen beregnes som summen af handelsplaner med modsat fortegn.</p>
<p>§ 2, stk. 8. Handelsplaner skal altid modsvares af en modparts handelsplan og skal være i balance time for time. Den handelsbalanceansvarlige aktørs samlede køb skal være lig med den handelsbalanceansvarlige aktørs samlede salg.</p>	<p>Handelsplaner skal altid modsvares af en modparts handelsplan og skal være i balance time for time. Hvis den balanceansvarlige aktør har handelsbalanceansvar, så skal den balanceansvarlige aktørs samlede køb være lig med den balanceansvarlige aktørs samlede salg.</p>
<p>§ 6. Køreplanen for produktionsbalanceansvarlige aktører skal som minimum indeholde følgende tidsserier:</p>	<p>Køreplanen for balanceansvarlige aktører med produktionsbalanceansvar skal som minimum indeholde følgende tidsserier:</p>
<p>§ 6, stk. 2. Køreplan for forbrugsbalanceansvarlige aktører med regulerbart forbrug, som er stillet til rådighed til Energinet, skal indeholde følgende tidsserier:</p>	<p>Køreplanen for balanceansvarlige aktører med regulerbart forbrug, som er stillet til rådighed til Energinet, skal indeholde følgende tidsserier:</p>
<p>§ 9, stk. 2. Produktionsbalanceansvarlige aktører skal for alle elproducerende anlæg ≥ 25 MW indsende planer for, hvilke anlæg der kan forventes at være i driftsklar stand i en kommende 4-ugers periode. For anlæg < 25 MW indsendes en samlet sum.</p>	<p>Balanceansvarlige aktører med produktionsbalanceansvar skal for alle elproducerende anlæg ≥ 25 MW indsende planer for, hvilke anlæg der kan forventes at være i driftsklar stand i en kommende 4-ugers periode. For anlæg < 25 MW indsendes en samlet sum.</p>
<p>§ 10. Produktionsbalanceansvarlige aktører skal for alle elproducerende anlæg ≥ 25 MW indsende planer for hvilke anlæg, der kan forventes i drift i det kommende driftsdøgn. For anlæg < 25 MW indsendes en samlet sum.</p>	<p>Balanceansvarlige aktører med produktionsbalanceansvar skal for alle elproducerende anlæg ≥ 25 MW indsende planer for hvilke anlæg, der kan forventes i drift i det kommende driftsdøgn. For anlæg < 25 MW indsendes en samlet sum.</p>

§ 11. Produktionsbalanceansvarlige aktører skal indsende køreplaner, jf. §§5 og 8, for det kommende driftsdøgn.	Balanceansvarlige aktører med produktionsbalanceansvar skal indsende køreplaner, jf. §§5 og 8, for det kommende driftsdøgn.
§ 11, stk. 4. Omfanget af planer, der skal indmeldes for systemtjenesterne og planernes tidsopløsning (timeplaner henholdsvis 5-minutters-planer), skal være i overensstemmelse med aftalen mellem den produktionsbalanceansvarlige aktør og Energinet.	Omfanget af planer, der skal indmeldes for systemtjenesterne og planernes tidsopløsning (timeplaner henholdsvis 5-minutters-planer), skal være i overensstemmelse med aftalen mellem den balanceansvarlige aktør med produktionsbalanceansvar og Energinet.
§ 12, stk. 2. Regulerkraftbud fra produktionsbalanceansvarlig aktør eller forbrugsbalanceansvarlig aktør med regulerbart forbrug består af en tidsserie og skal indeholde følgende:	Regulerkraftbud fra en balanceansvarlig aktør med produktionsbalanceansvar eller forbrugsbalanceansvar med regulerbart forbrug består af en tidsserie og skal indeholde følgende:

Foruden ovenstående ændringer i bestemmelserne i forskrift C1, C2 og C3 er definitionerne i bilag 1 tillige rettet, så rettelse af afspejles.

4.2 Kreditrammen

Ændringen til udelukkende at have én fælles betegnelse for balanceansvarlige aktører kræver også, at beregningen af kreditrammen for balanceansvarlige aktører skal opdateres. I dag varierer beregningen af en balanceansvarlig aktørs kreditramme af, om der er tale om en forbrugsbalanceansvarlig, produktionsbalanceansvarlig, eller handelsbalanceansvarlig aktør, og for produktionsbalanceansvarlige aktører er beregningen også afhængig af produktionsteknologien. Den gældende beskrivelse af kreditrammen findes i Forskrift C1, §3, stk. 2-7.

Energinet foreslår at ændre beregningen af kreditrammen, så den forsimples og bliver teknologineutral.

Kreditrammen skal udregnes ens for balanceansvarlige aktører, uafhængigt af om de har produktions-, forbrugs-, eller handelsbalanceansvar.

Kreditrammen skal udregnes som den numeriske værdi af en balanceansvarlig aktørs samlede ubalanceafregning for den forudgående uge gange 3.

Da tidsperioden for opgørelse og fakturering af ubalancer med Danmarks deltagelse i Nordic Balance Settlement ændres fra en måned til en uge, foreslås det også at ændre kreditrammen, så den fremover som minimum skal udgøre DKK 1.000.000 i stedet for DKK 2.000.000, som er den gældende minimumsværdi.

Tekstnære ændringsforslag (markeret med gult) til Forskrift C1 – Vilkår for balanceansvar, som vedrører ændringerne til kreditrammen ses i det følgende:

Nuværende bestemmelse	Ændringsforslag
Forskrift C1 – Vilkår for balanceansvar	
§ 3, stk. 3. Anfordringsgarantien beregnes som summen af aktørens kreditrammer for aktiviteter som henholdsvis forbrugs-, produktions-, og/eller handelsbalanceansvarlig i henholdsvis Vestdanmark og Østdanmark. Kreditrammen udgør dog minimum 2.000.000 DKK på landsbasis.	Anfordringsgarantien beregnes som angivet i § 3, stk. 4, i henholdsvis Vestdanmark og Østdanmark. Kreditrammen udgør dog minimum 1.000.000 DKK på landsbasis.

<p>§ 3, stk. 4. For forbrugsbalanceansvarlige aktører beregnes kreditrammen som 5 % af den forudgående måneds forbrug i DK1 og DK2 multipliceret med forward prisen for henholdsvis DK1 og DK2 for det indeværende år, som fastlagt af Nord Pool på sidste handelsdag i november måned året forud.</p>	<p>For balanceansvarlige aktører beregnes kreditrammen som den numeriske værdi af en balanceansvarlig aktørs samlede ubalanceafregning for den forudgående uge gange 3.</p>
<p>§ 3, stk. 5. For produktionsbalanceansvarlige aktører beregnes kreditrammen ved at multiplicere forward prisen for henholdsvis DK1 og DK2 for det indeværende år som fastlagt af Nord Pool på sidste handelsdag i november måned året forud med følgende mængder for henholdsvis DK1 og DK2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Centrale værker: 0,01 * månedsproduktion (MWh) 2. Decentrale værker: 0,05 * månedsproduktion (MWh) 3. Vindmøller: 0,2 * månedsproduktion (MWh) 	<p>Slettet. Balanceansvarlige aktører med produktionsbalanceansvar er nu omfattet af §3, stk. 4.</p>
<p>§ 3, stk. 6. For handelsbalanceansvarlige aktører er kreditrammen fastsat til 2.000.000 DKK.</p>	<p>Slettet. Balanceansvarlige aktører med handelsbalanceansvar er nu omfattet af §3, stk. 4.</p>
<p>§ 3, stk. 7. Energinet frigiver eventuel anfordringsgaranti senest tre måneder efter opsigelse af balanceansvarsaftalen.</p>	<p>§ 3, stk. 5. Energinet frigiver eventuel anfordringsgaranti senest tre måneder efter opsigelse af balanceansvarsaftalen.</p>

4.3 Étprisaafregning af alle ubalancer

Energinet foreslår at anvende etprismodellen på alle ubalancer.

Etprismodellen benyttes allerede i dag til afregning af forbrugs- og handelsubalancer.

Indførelsen af etprismodellen på alle ubalancer vil forsimple balanceafregningen, der i dag er kompleks grundet brugen af topriismodellen for produktionsubalancer og etprismodellen for forbrugs- og handelsubalancer.

Indførelsen af etprismodellen gældende for alle ubalancer vil for balanceansvarlige aktører betyde, at de ikke længere skal flytte rundt på deres ubalancer mellem produktion og forbrug/handel, for at opnå etprisaafregning, hvilket Energinet oplever er en konsekvens af den gældende balanceafregning.

Denne forsimpelse af balanceafregningen vil yderligere medvirke til, at nye aktører lettere kan deltage i balancemarkedet.

Etprismodellen er en afregningsmodel for ubalancer, hvor en balanceansvarlig aktørs ubalancer afregnes til én og samme pris, regulerkraftprisen (RK-prisen), uanset om aktørens ubalancer går i samme retning som eller modsat retning af det samlede systems ubalancer.

Når etprismodellen benyttes til afregning af alle ubalancer, har det følgende betydning for en balanceansvarlig aktør med en ubalance:

- Hvis man er i balanceunderskud, betaler man regulerkraftprisen.
- Hvis man er i balanceoverskud, modtager man regulerkraftprisen.

Definition af balanceunderskud og balanceoverskud for ovenstående og nedenstående forklaringer/udbybninger:

Med balanceunderskud menes der at den balanceansvarlige aktør har en negativ ubalance position og at hele systemet er i mangel af opregulering.

Med balanceoverskud menes der at den balanceansvarlige aktør har en positiv ubalance position og at hele systemet er i mangel af nedregulering.

Uddybning af de tre mulige scenarier hvis man som balanceansvarlig aktør er i balanceunderskud:

- Hvis man er i balanceunderskud og hele systemet er i balanceunderskud, betaler man regulerkraftprisen, som i dette tilfælde vil være højere end day-ahead prisen.
- Hvis man er i balanceunderskud og hele systemet er i balanceoverskud, betaler man regulerkraftprisen, som i dette tilfælde vil være lavere end day-ahead prisen.
- Hvis man er i balanceunderskud og hele systemet er i balance, betaler man regulerkraftprisen, som i dette tilfælde vil være den samme som day-ahead prisen.

Uddybning af de tre mulige scenarier hvis man som balanceansvarlig aktør er i balanceoverskud:

- Hvis man er i balanceoverskud og hele systemet er i balanceunderskud, modtager man regulerkraftprisen, som i dette tilfælde vil være højere end day-ahead prisen.
- Hvis man er i balanceoverskud og hele systemet er i balanceoverskud, modtager man regulerkraftprisen, som i dette tilfælde vil være lavere end day-ahead prisen.
- Hvis man er i balanceoverskud og hele systemet er i balance, modtager man regulerkraftprisen, som i dette tilfælde vil være den samme som day-ahead prisen.

Toprismodellen, som i dag benyttes ved afregning af produktionsubalancer, foreslås at udgå af balanceafregningen.

Energinet foreslår at ændre balanceafregningen, så den foretages som den timevise difference mellem indgåede handler og målt forbrug/produktion opgjort på basis af timeregistreringer.

Med ovenstående foreslåede ændring af balanceafregningen vil indmeldte produktionsplaner med timeværdier ikke længere indgå i balanceafregningen.

Dog skal balanceansvarlige aktører fortsat indsende produktionsplaner med timeværdier til Energinet som de er vant til i dag, da disse indgår i den nuværende effektubalanceafregning.

Tekstnære ændringsforslag (markeret med gult) til Forskrift C2 – Balancemarked og balanceafregning, som vedrører ændringerne til etprisafregning af alle ubalancer ses i det følgende:

Nuværende bestemmelse	Ændringsforslag
Forskrift C2 – Balancemarked og balanceafregning	
§ 9. Energinet anvender toprismodellen ved afregning af produktionsubalancer og etprismodellen ved afregning af balancekraft på forbrug og handel.	Den balanceafregningsansvarlige anvender etprismodellen ved afregning af ubalancer.
§ 10, stk. 2. Balanceafregningen foretages som den timevise difference mellem forbrug/produktion i henhold til indmeldte aktørplaner og de tilsvarende størrelser, opgjort på basis af timeregistreringer.	Balanceafregningen foretages som den timevise difference mellem indgåede handler og målt forbrug/produktion, opgjort på basis af timeregistreringer.
Bilag 1 – Terminologier og definitioner 23. Toprismodel	Slettes.

<p>Afregningsmodel for ubalancer, hvor en balanceansvarlig aktørs ubalancer afregnes til to forskellige priser afhængigt af systemets reguleringsretning. Hvis aktørens ubalance går i samme retning som systemet, afregnes ubalancen til RK-pris. Hvis aktørens ubalancer går i modsat retning af systemet, afregnes ubalancen til områdets elspotpris.</p>	
--	--

Foruden ovenstående ændringer i bestemmelserne i C2, er definitionerne i bilag 1 tillige rettet, så rettelserne afspejles.

4.4 Value of avoided activation (VoAA)

I henhold til ISH art. 10(2) skal hver TSO udregne en værdi for undgået aktivering af frekvensgenoprettelsesreserver, benævnt *value of avoided activation* (VoAA). Denne værdi skal, jf. EBGL art. 55(4)(b) og 55(5)(b), sætte minimums- og maksimumsubalanceprisen, hvis der i en given ISP ikke har været nogen aktivering af frekvensgenoprettelsesreserver i hverken op- eller nedreguleringsretningen.

Energinet foreslår, at denne VoAA-værdi skal være lig med day-ahead-prisen, hvilket er i overensstemmelse med den foreslåede metode vedrørende VoAA-værdien i de øvrige nordiske lande.

I dag sættes ubalanceprisen til at være lig med day-ahead-prisen i de tilfælde, hvor der ingen aktivering af frekvensgenoprettelsesreserver har været for hverken op- eller nedregulering i en given ISP.

Energinet vurderer, at det er vigtigt at bibeholde dette link til day-ahead-prisen, da dette link sikrer, at balanceansvarlige aktører ikke bevidst træder ind i en driftstime med store ubalancer med henblik på at tjene penge på en ubalancepris, der er højere end day-ahead-prisen.

Energinet foreslår at muliggøre ovenstående forslag ved at udregne denne VoAA-værdi som middelværdien mellem det billigste mFRR-opreguleringsbud og det dyreste mFRR-nedreguleringsbud for en given ISP. For yderligere information vedr. udregningen af VoAA henvises til dokumentet "*Short note on the calculation of value of avoided activation in the Nordics and the motivation to use the incentivizing component in these ISPs*", hvilket de nordiske TSO'er sendte til NRA'erne d. 16. november 2020.

I tillæg til VoAA-udregningen foreslår Energinet yderligere at benytte det, der i ISH art. 9(6)(b) kaldes for *incentivizing component to be used to fulfil nationally defined boundary conditions*. Denne ekstra komponent skal defineres til at være forskellen mellem værdien af den udregnede VoAA-værdi og day-ahead-prisen i hver ISP. Denne ekstra komponent skal lægges til VoAA-værdien for at opnå, at VoAA-værdien bliver lig med day-ahead-prisen.

Denne information i forbindelse med VoAA-værdien er udelukkende beskrevet, da Energinet, jf. EBGL art. 55(2) og ISH art. 10, skal definere og udregne VoAA-værdien. I henhold til Energinets forslag vedr. VoAA-værdien vil balanceansvarlige aktører i praksis ikke opleve nogen forskel i timer uden aktivering af frekvensgenoprettelsesreserver sammenlignet med i dag.

4.5 Ubalancegebyr

I dag skal balanceansvarlige aktører med forbrugs- og/eller handelsbalanceansvar betale et ubalancegebyr for deres faktiske forbrugs- og/eller handelsubalancer. Dette ubalancegebyr vil fremover skulle betales af alle balanceansvarlige aktører på baggrund af deres endelige samlede ubalanceposition pr. ubalanceområde pr. ISP.

Da alle balanceansvarlige aktørers samlede ubalancepositioner foreslås ændret til at være én samlet værdi, hvor både ubalancer for produktion, forbrug og handel indgår, er det også naturligt, at ubalancegebyret skal dække over alle typer af ubalancer, mere præcist denne ene samlede ubalanceposition.

Som tidligere nævnt er det vigtigt for Energinet at pointere den store betydning, som det har, at balanceansvarlige aktører melder deres balanceringsreserver ind i balancemarkedet, og at det er ved hjælp af denne viden om tilgængelige reserver, at Energinet foretager en, indtil videre, proaktiv balancering af elsystemet. Frem til overgangen til en moderne ACE-baseret balancering af elsystemet er det uhensigtsmæssigt for samfundsøkonomien og elforsyningssikkerheden, at balanceansvarlige aktører foretager selvbalancering og bevidst skaber ubalancer for at forsøge at balancere elsystemet.

Ved at udvide ubalancegebyret til at være gældende for alle typer af ubalancer skabes også et øget incitament for balanceansvarlige aktører om at tilstræbe at være i balance i driftstimen, jf. EBGL art. 17(1).

Ubalancegebyret gældende for balanceansvarlige aktører har retsgrundlag i EBGL art. 44(3). Det nuværende ubalancegebyr har minimum været gældende de seneste 10 år. Med Energinets forslag om at ubalancegebyret skal gælde for alle typer af ubalancer, foreslår Energinet ikke at indføre en *shortage pricing function*, som beskrevet i EBGL art. 44(3). Energinet har dog, i samarbejde med de øvrige nordiske TSO'er, planer om at vurdere om en *scarcity component*, jf. ISH art. 9(6)(a) skal indføres som en del af ubalanceafregningen, efter indførelsen af et nordisk aFRR kapacitetsmarked og 15 min ISP når ubalanceafregningen herefter vil kræve yderligere opdateringer.

Det undersøges på nuværende tidspunkt af de nordiske TSO'er, om der er mulighed for at harmonisere niveauet for ubalancegebyret i Norden. De nordiske TSO'er ser nyttigheden i at harmonisere ubalancegebyrniveauet, da dette vil fjerne incitamentet for at markedsaktører flytter rundt på ubalancer mellem landegrænser for at skulle betale et lavere ubalancegebyr i ét land i Norden i forhold til et andet. Konklusioner og et eventuelt harmoniseret ubalancegebyrsniveau vil blive udmeldt, når undersøgelsen er færdiggjort i starten af 2021. Ubalancegebyrniveauet vil blive sendt til godkendelse af Forsyningstilsynet primo 2021.

Tekstnære ændringsforslag (markeret med gult) til Forskrift C1 – Vilkår for balanceansvar, som vedrører ubalancegebyret ses i det følgende:

Nuværende bestemmelse	Ændringsforslag
Forskrift C1 – Vilkår for balanceansvar	
§ 6. En balanceansvarlig aktør skal til Energinet betale et månedligt abonnement samt en tarif pr. MWh købt eller solgt balancekraft vedrørende forbrug og/eller handel.	En balanceansvarlig aktør skal til den balanceafregningsansvarlige betale et ugentligt abonnement samt et ubalancegebyr pr. MWh ubalance.

5. Ikrafttrædelse

Metodeanmeldelsen er anmeldt til Forsyningstilsynet **tirsdag den 22. december 2020** og ikrafttrædelsen af ændringerne til balanceafregningen er planlagt til **mandag den 1. november 2021**, jf. den nordiske projekttidsplan¹ i Nordic Balancing Model (NBM) programmet, forudsat Forsyningstilsynets godkendelse.

Hvis nærværende anmeldelse giver anledning til spørgsmål, kan Energinet kontaktes på myndighed@energinet.dk

Med venlig hilsen

Sisse Guldager Larsen

Energinet

Myndighedsenheden

¹ For mere information vedr. ændringen af balanceafregningen som er planlagt og koordineret mellem de nordiske TSO'er Energinet, Statnett, Svenska kraftnät og Fingrid, se information om Single Price Model projektet som er en del af NBM projektet her: [Single price model – nordicbalancingmodel](#)